

LEIRFJORD SANKELAG
c/o Terje Bjørsvik Breiland
8890 LEIRFJORD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Vedtak - tilsagn om akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader - Leirfjord sankelag - Leirfjord

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Leirfjord sankelag v/Terje Bjørsvik den 8. mai 2024 om gaupesituasjonen i beiteområde og søknad om akutte forebyggende tiltak den samme dag. Søknaden ble innvilget muntlig, og dette er et skriftlig vedtak på saken.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 15 000,- til Leirfjord sankelag i Leirfjord kommune. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn av sau i perioden 8. mai – 18. mai 2024.

Bakgrunn

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I kommentarene til forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreducerende effekt, står det blant annet: «For at tilskudd skal kunne gis må det omsøkte tiltaket ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten kan variere mellom beiteområder, dyreslag, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stede i beiteområde. Statsforvalteren må derfor ved vurdering av tiltaket ta hensyn til hva som i det enkelte området gir en direkte tapsreducerende effekt.

Flere av tiltakene nevnt under bokstav a og b kan ha karakter av å være akutte tiltak, i konkrete skadesituasjoner. Slike tiltak skal avklares direkte med Statsforvalteren, jf. kommentarene til § 4. For at en søknad om akutte tiltak skal innvilges bør følgende kriterier være til stedet:

- Det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- potensialet for fremtidige og vedvarende skade må være til stedet,
- skadesituasjonen må være akutt og pågående.»

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner:

«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvernavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut fra søyenes kodemerking,
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00-16.00)
- Standard satser:
  - Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15 000,- for en 10 dagers periode.
  - Sauetall under 1500 dyr: Inntil kr 10 000,- for en 10 dagers periode.
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Begrunnelse

Den 2. mai 2024 undersøkte SNO tre voksne søyer som var funnet på inngjerda innmark ved Valla, og disse ble vurdert til å være påvist drept av gaupe. Den 7. mai ble det funnet ytterligere et dyr som ble påvist drept av gaupe, noe lenger øst ved Leland. Det er i underkant av 2000 sau og lam i beiteområde og beitelaget ønsker midler til å leie inn gjeter som kan bidra til ekstraordinært tilsyn for å få en bedre oversikt over dyra, for å eventuelt avdekke om det er flere dyr som er tapt i beiteområdet, og for å forebygge ytterligere tap.

Med bakgrunn av påviste tap til gaupe vurderer vi at det er grunnlag for å gi tilsagn til akuttmidler for å intensivere tilsynet. Vi vurderer at økt tilstedeværelse kan være tapsforebyggende, samt at tilsynet kan gi bedre oversikt over dyra i de ulike besetningene og avdekke eventuelle tapssituasjoner i en periode dyra går nokså konsentrert.

Vilkår

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebruker selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og morgen. Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapporteringen skal skje i det [elektroniske søknadssenteret](#) innen **1. september 2024**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av

bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle.

- Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven bestemmelser for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter underretning om vedtak. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tilsynslogg sau

Kopi til:

Leirfjord kommune

8890

Leirfjord

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord
Statens naturoppsyn

LEIRFJORD SANKELAG
c/o Terje Bjørsvik Breiland
8890 LEIRFJORD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Signe Hjeltestad Jørgensen, +4775531539

Vedtak - Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2024 - Leirfjord sankelag - Leirfjord kommune

Statsforvalteren viser til telefonsamtaler med Leirfjord sankelag v/ Terje Bjørsvik den 7. juni 2024 om gaupesituasjonen i beiteområdet og søknad om midler til akutte forebyggende tiltak den samme dag. Søknaden ble innvilget muntlig, og dette er et skriftlig vedtak på saken.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 15 000,- til Leirfjord sankelag i Leirfjord kommune. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn av sau i perioden 7. juni – 16. juni 2024.

Bakgrunn

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I kommentarene til forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreducerende effekt, står det blant annet: «For at tilskudd skal kunne gis må det omsøkte tiltaket ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten kan variere mellom beiteområder, dyreslag, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stede i beiteområde. Statsforvalteren må derfor ved vurdering av tiltaket ta hensyn til hva som i det enkelte området gir en direkte tapsreducerende effekt.

Flere av tiltakene nevnt under bokstav a og b kan ha karakter av å være akutte tiltak, i konkrete skadesituasjoner. Slike tiltak skal avklares direkte med Statsforvalteren, jf. kommentarene til § 4. For at en søknad om akutte tiltak skal innvilges bør følgende kriterier være til stede:

- Det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- Potensialet for fremtidige og vedvarende skade må være tilstede,
- Skadesituasjonen må være akutt og pågående»

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner:

«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvernavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt.
- Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl. a manglende lam ut fra søyenes kodemerking.
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00-16.00)
- Standard satser:
  - Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15 000,- for en 10 dagers periode.
  - Sauetall under 1500 dyr: Inntil kr 10 000,- for en 10 dagers periode.
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.

Begrunnelse

Den 7. juni undersøkte SNO to lam funnet i utmark på Leland som ble vurdert til å være påvist drept av gaupe. Det er i underkant av 2000 sau og lam i beiteområde og beitelaget ønsker midler til å leie inn gjeter som kan bidra til ekstraordinært tilsyn for å få en bedre oversikt over dyra, for å eventuelt avdekke om det er flere dyr som er tapt i beiteområdet, og for å forebygge ytterligere tap. Leirfjord sankelag fikk også tilsagn om akuttmidler til ekstraordinært tilsyn tidligere i år, 8 -18. mai 2024, etter at fire sauekadaver ble funnet på inngjerdet innmark og påvist drept til gaupe i begynnelsen av mai.

Med bakgrunn av påviste tap til gaupe vurderer vi at det er grunnlag for å gi tilsagn til akuttmidler for å intensivere tilsynet. Vi vurderer at økt tilstedeværelse kan være tapsforebyggende, samt at tilsynet kan gi bedre oversikt over dyra i de ulike besetningene og avdekke eventuelle tapssituasjoner i en periode dyra går nokså konsentrert.

Vilkår

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebruker selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og morgen. Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomi eller framdriftsmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre som planlagt.

- Rapporteringen skal skje i det elektroniske søknadssenteret **innen 1. september 2024**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle.
- Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser, for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter underretning om vedtak. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Signe Hjellevad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tilsynslogg sau

Kopi til:

Leirfjord kommune

8890

Leirfjord

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord
Statens naturoppsyn

VASSVIK PAUL
Sjunkfjorden 2
8220 RØSVIK

Saksbehandler, innvalgstelefon
Signe Hjellevad Jørgensen, +4775531539

Vedtak - Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2024 - Paul Vassvik - Sørfold kommune

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Paul Vassvik den 14. juni 2024 om tap til gaupe i beiteområdet og søknad om midler til akutte forebyggende tiltak. Søknaden ble innvilget muntlig og dette er et skriftlig vedtak på saken.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 10 000,- til Paul Vassvik i Sørfold kommune. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn i perioden 14. – 24. juni 2024.

Bakgrunn

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltneemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I kommentarene til forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreducerende effekt, står det blant annet: «For at tilskudd skal kunne gis må det omsøkte tiltaket ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten kan variere mellom beiteområder, dyreslag, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stede i beiteområde. Statsforvalteren må derfor ved vurdering av tiltaket ta hensyn til hva som i det enkelte området gir en direkte tapsreducerende effekt.

Flere av tiltakene nevnt under bokstav a og b kan ha karakter av å være akutte tiltak, i konkrete skadesituasjoner. Slike tiltak skal avklares direkte med Statsforvalteren, jf. kommentarene til § 4. For at en søknad om akutte tiltak skal innvilges bør følgende kriterier være til stede:

- Det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,*
- Potensialet for fremtidige og vedvarende skade må være tilstede,*
- Skadesituasjonen må være akutt og pågående».*

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner:

«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvernavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.»

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- *Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt.*
- *Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.*
- *Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl. a. manglende lam ut fra søyenes kodemerking.*
- *Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»*

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- *Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00 – 16.00)*
- *Standard satser:*
  - *Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15 000,- for en 10 dagers periode*
  - *Sauetall under 1500 dyr: Inntil 10 000,- for en 10 dagers periode.*
- *Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.*

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.

Begrunnelse

Den 13. juni undersøkte SNO ett lam funnet på utmarksbeite tilhørende ditt gårdsbruk, som ble vurdert til å være påvist drept av gaupe. På tilsynet da det gaupedrepte lammet ble funnet, ble det i tillegg oppdaget at det manglet flere lam i forhold til kodemerkingen på søyene. Du har hele besetningen på ca. 140 dyr gående i området og ønsker midler til å leie inn gjeter som kan bidra til ekstraordinært tilsyn. Dette for å forebygge ytterligere tap, få en bedre oversikt over dyrene og eventuelt avdekke flere tap.

Med bakgrunn i påvist tap til gaupe og manglende lam, vurderer vi at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler for å intensivere tilsynet. Vi vurderer at økt tilstedeværelse kan være tapsforebyggende, samt at tilsynet kan gi bedre oversikt over dyra og avdekke eventuelt videre tap.

Du søker om midler til akutte tapsforebyggende tiltak til å bruke gjennom hele beitesesongen. Akutte tapsforebyggende tiltak skal håndtere akutte tapssituasjoner, og dermed begrenses til en kortere tidsperiode, jf. beskrivelsene lenger opp i vedtaksbrevet. I din situasjon finner vi det derfor riktig å kun gi midler til bruk over en 10 dagers periode. Det vil være mulig å ta kontakt med oss igjen dersom skadesituasjonen vedvarer etter endt periode på 10 dager, for å eventuelt vurdere ytterligere akutte tiltak. Videre viser vi til at det er mulig å søke om ordinære midler til tapsforebyggende tiltak i forkant av beitesesongen med søknadsfrist 15. januar hvert år. Gjennom denne søknadsordningen er det mulig å søke om ulike tiltak for kommende beitesesong.

Vilkår

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebruker selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og morgen. Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomi eller framdriftsmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre som planlagt.
- Rapporteringen skal skje i [det elektroniske søknadssenteret](#) innen **1. oktober 2024**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle.
- Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser, for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter underretning om vedtak. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Signe Hjellestad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1

Tilsynslogg sau

Kopi til:

Sørfold kommune

Strandveien 2

8226

Straumen

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord

Statens naturoppsyn

LEIRFJORD SANKELAG
c/o Terje Bjørsvik Breiland
8890 LEIRFJORD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Signe Hjellevad Jørgensen, +4775531539

Vedtak - Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2024 - Leirfjord sankelag - Leirfjord kommune

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Leirfjord sankelag ved Terje Bjørsvik den 18. juni 2024 om gaupesituasjonen i beiteområdet, og søknad om midler til akutte forebyggende tiltak den 19. juni 2024. Søknaden ble innvilget muntlig og dette er et skriftlig vedtak på saken.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 30 000,- til Leirfjord sankelag i Leirfjord kommune. Midlene skal gå til å forebygge tap i perioden 19. juni – 29. juni 2024, hvorav inntil kr 15 000,- skal gå til ekstraordinært tilsyn.

Bakgrunn

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I kommentarene til forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreducerende effekt, står det blant annet: «For at tilskudd skal kunne gis må det omsøkte tiltaket ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten kan variere mellom beiteområder, dyreslag, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stede i beiteområde. Statsforvalteren må derfor ved vurdering av tiltaket ta hensyn til hva som i det enkelte området gir en direkte tapsreducerende effekt.

Flere av tiltakene nevnt under bokstav a og b kan ha karakter av å være akutte tiltak, i konkrete skadesituasjoner. Slike tiltak skal avklares direkte med Statsforvalteren, jf. kommentarene til § 4. For at en søknad om akutte tiltak skal innvilges bør følgende kriterier være til stede:

- Det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- potensialet for fremtidige vedvarende skade må være tilstede,
- skadesituasjonen må være akutt og pågående.»

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner:

«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvernavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling vil bli tungt vektlagt.
- Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl. a. manglende lam ut fra søyenes kodemerking
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00 – 16.00)
- Standard satser:
  - Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15 000,- for en 10 dagers periode
  - Sauetall under 1500 dyr: Inntil 10 000,- for en 10 dagers periode.
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Begrunnelse

Den 2. mai ble tre voksne søyer som var funnet på inngjerda innmark ved Valla i Leirfjord kommune undersøkt av SNO, og det ble fastslått at tapet var forårsaket av gaupe. Den 7. mai ble det funnet enda ett dyr som ble påvist tapt til gaupe, noe lenger øst ved Leland. Dere mottok i denne forbindelse akuttmidler til ekstraordinært tilsyn for perioden 8. – 18. mai. Den 7. juni ble det funnet ytterligere to dyr i samme området, og som ble undersøkt av SNO. Også disse tapene var forårsaket av gaupe. På bakgrunn av de ferske skadene ble det også ved denne situasjonen gitt akuttmidler til ekstraordinært tilsyn for perioden 7. – 16. juni. Den 17. juni undersøkte SNO et nytt, ferskt lammekadaver funnet på utmark ved Leland som ble vurdert til å være påvist drept av gaupe.

Det er i underkant av 2000 sau og lam tilknyttet beiteområdet, og dere ønsker midler til å håndtere tapssituasjonen.

Få, om ikke noen akutte skadesituasjoner er like. Gjentatte tap til gaupe tidlig i beitesesongen som ligger an til å fortsette kan være krevende og det kan være utfordrende å finne hensiktsmessige og gjennomførbare tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre tap.

På bakgrunn av påviste gaupetap i beitelaget, rovviltsituasjonen i beiteområde og utprøvingen av flere perioder med ekstraordinært tilsyn, vurderer vi at utprøving av en kombinasjon av tiltak kan være mer egnet for å gi en tapsreducerende effekt. Vi vurderer videre at økt tilstedeværelse, særlig på nattmorgen, samt tiltak for å begrense utmarksbeite noe i en periode kan være med på å forebygge tap.

Vilkår

- Tilskuddet kan benyttes til direkte utlegg i forbindelse med flytting og samling av dyrene, førkostnader og ekstraordinært tilsyn. Der midlene brukes til ekstraordinært tilsyn er dette i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som beitebrukere selv gjennomfører, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn. Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og nattmorgen.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomi eller framdriftsmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre som planlagt.
- Rapporteringen skal skje i det elektroniske søknadssenteret **innen 1. oktober 2024**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle.
- Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser, for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter underretning om vedtak. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Signe Hjellevad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tilsynslogg sau

Kopi til:

Leirfjord kommune

8890

Leirfjord

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord

Statens naturoppsyn

Sagfjord beitelag

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Att.Ragnhild Engan

Avslag på søknad om skadefelling av gaupe - Sagfjorden beitelag - Hamarøy

Statsforvalteren viser til skriftlig søknad av 19. juni 2024 fra Sagfjorden beitelag v/Ragnhild Engan om skadefelling av gaupe i Hamarøy og Steigen kommuner.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b), jf. rovviltforskriften § 9, avslår Statsforvalteren søknad om skadefelling av gaupe i Hamarøy og Steigen kommuner.

Grunnlag for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betingende fellingstillatelser og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

«...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling

- c) *Potensialet for fremtidige skader*
- d) *Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»*

Miljødirektoratet ga i vedtak den 30. mai 2024 Statsforvaltere i rowiltregionene 4, 7 og 8 myndighet til å iverksette betinget skadefelling på inntil 11 gauper i perioden 1. juni til og med 15. februar 2024. Region 7 (Nordland) fikk av denne kvoten tildelt fem gauper. Det er per dags dato ikke felt noen dyr på denne kvoten i Nordland.

Skadefelling er et tiltak for å avhjelpe akutte skadesituasjoner i beitesesongen. Vedtak om skadefelling skal være rettet mot et bestemt skadegjørende individ, være begrenset i tid og rom og antall dyr, og kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling av gaupe, skal følgende forvaltningsprinsipper tillegges vekt:

2.2.2 (...) vedtatte regionale bestandsmål for gaupe skal oppnås innenfor hele Nordlands fastland.

2.2.3 Prioriterte beiteområder: (...) innenfor byrdefordelingsområdene for gaupe er både beitedyr og gaupe prioritert.

2.2.5 Sauedrift, tamreindrift og andre produksjoner basert på utmarksbeite i byrdefordelingsområde for gaupe må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Tapsforebyggende tiltak skal prioriteres til beitebrukere innenfor byrdefordelingsområdet ut fra skadeomfang, skadepotensialet og muligheter for tilpasninger.

2.4.1 Det regionale bestandsmålet for gaupe kan oppnås innenfor hele Nordlands fastland.

2.4.2 Bestanden skal holdes nærmest mulig bestandsmålet og mest mulig spredt i fylket, ved målstyrt bruk av jaktkvoter.

2.4.4 Når bestandsmålet for gaupe er oppnådd skal det åpnes for kvotejakt på gaupe i hele fylket. Dette skal bidra til å holde bestanden nærmest mulig bestandsmålet, og til byrdefordeling for saue- og reindriftsnæringene. Når bestandsmålet ikke er oppnådd skal det åpnes for begrenset kvotejakt, hvor kvoten målstyres til områder med betydelig tap av sau og tamrein. Samlet belastning av alle rowiltarter (inkludert kongeørn) skal vektlegges ved fastsetting av kvotestørrelse og fordeling.

2.4.5 Utenfor fastlandet skal det åpnes for kvotefri jakt

2.4.6 Skadefelling av gaupe er aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Viktige vurderingspunkt for skadefelling av gaupe: 1. skadeomfang, 2. skadepotensial, 3. gaupebestanden i område, og 4. om bestandsmålet er oppnådd.

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til gaupebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, blant annet ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for. Vi viser i den sammenheng til Miljødirektoratets vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe for 2024/2025.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, jf. rovviltforskrifta § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser videre til tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge og Nordland og til vurderingene gjort i Miljødirektoratets vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe i brev av 30. mai 2024 og nærmere beskrivelse i dette brevet. Vinteren 2023/2024 ble det estimert at det var 13,5 familiegrupper av gaupe i fylket og snittet de siste tre årene er på 10,3 familiegrupper, jf. NINA rapport 2475 «*Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2024*». De regionale prognosene i Nordland for antall familiegrupper av gaupe før jakt i 2025 er på 11,9 familiegrupper (75 % CI på 8,8 – 15,6) og det er 23 % sannsynlighet for at Nordland vil ligge under bestandsmålet i 2025. Basert på registreringen vinteren 2023/2024 ble det vurdert at det var to familiegrupper av gaupe i Hamarøy, en i øst og en i midtre deler av kommunen.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe i Norge. Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen gaupa utsettes for. I løpet av de siste tre årene er det registrert avgang av to gauper i Hamarøy/Steigen; en gaupe som ble felt på skadefelling i januar 2024 i Steigen kommune, og en gaupe som ble felt på kvotejakt i Hamarøy februar 2022.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA rapport 2475, Rovbase 3.0, Miljødirektoratets vedtaksbrev om kvote for betinget skadefelling av gaupe i 2024/2025 og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser vi at kravet til kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å fatte vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8. Vi anser kravet i naturmangfoldloven § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefelling av en gaupe etter dette vedtaket vil ikke medføre at målet i § 5 fravikes. Videre anser vi at vilkåret i naturmangfoldloven § 18 andre ledd om at uttaket ikke truer bestandens overlevelse er oppfylt.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig til å fatte vedtak. Etter Statsforvalterens syn er det ikke tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

I følge Rovbase 3.0 er det i Hamarøy og Steigen kommuner etter 1. januar 2024 registrert 23 kadaver fra sau, hvorav 14 sau er påvist tapt til gaupe og en har status «usikker» gaupe, samt åtte sau/lam som har ukjent og usikker dødsårsak. De påviste gaupetapene fordeler seg nokså spredt i tid, med fem skader i januar i Steigen kommune, fire i februar i Hamarøy (3) og Steigen (1) kommuner, tre i mars i Steigen kommune og to i juni i Hamarøy kommune. Det to siste påviste gaupetapene ble funnet og undersøkt av SNO den 16. juni og kadaveret med status «usikker» gaupe ble funnet den 4. juni. Av kadavrene med usikker og ukjent dødsårsak er alle unntatt ett funnet i perioden 27. mai til og med 16. juni.

Siden 1. januar 2024 er det også registrert åtte påviste gaupetap på rein; ett i januar, tre i april og fire i mai, alle i innenfor Hamarøy kommune.

Statsforvalterens vurdering

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal vurderes i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som byrdefordelingsområde for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukere i byrdefordelingsområde må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe.

a) Områdets betydning som beitemark

Ifølge Organisert beitebruk (OBB) er det om lag 3000 dyr på utmarksbeite i Sagfjorden beitelag. I tillegg til sauenæring i kommunen, er det også tamrein fra distriktet Ståjggo Håbmer som beiter i det aktuelle området. Vi vurderer at området har stor betydning som beitemark.

b) Skadenes omfang og utvikling

I perioden fra 1. mai til vedtaksdato er det fem påviste gaupeskader, fordelt på sau og tamrein, i Hamarøy kommune. Skadene på rein ble funnet 14., 22. og 29. mai, mens de to påviste gaupetapene på sau ble funnet 16. juni. Et kadaver med status «usikker» gaupe ble funnet den 4. juni. Videre er det funnet syv kadaver hvor det ikke har vært mulig å fastslå dødsårsak. Statsforvalteren vurderer at omfanget av påviste skader, samt fordelingen av disse i tid, ikke kan anses som en akutt tapssituasjon, der man kan tilskrive et enkeltindivid at gaupe en høyere drapstakt utover det man kan forvente av en gaupe i et byrdefordelingsområde. Vi kan derfor slik situasjonen er per nå, ikke se at situasjonen oppfyller vilkåret om en akutt og pågående skadesituasjon, jf. rowiltforskriften § 9 og Miljødirektoratets vedtak av 30.05.2024.

c) Potensialet for framtidige skader

Det slippes ifølge OBB nærmere 3000 sau/lam på beite i området. Det påviste gaupetapet foreligger tidlig i beitesesongen. Med bakgrunn i gaupebestanden i området, og antall sau og lam som kommer til å gå på utmarksbeite gjennom beitesesongen, vurderer vi at det er potensialet for framtidige skader, og vi har forståelse for at beitelaget er bekymret.

d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som byrdefordelingsområde for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert, og beitebrukere må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan forekomme gaupe.

Beitelaget har mottatt midler for utvida tilsyn med kadaverhund, forsinka slipp på deler av dyrene i beitelaget, innkjøp av drone og radiobjeller for denne beitesesongen. Midlene for tilsyn kan iverksettes fritt av beitelaget etter behov. Videre vurderer vi at tap til gaupe tidlig i beitesesongen kan være utfordrende og at det kan være vanskelig å finne hensiktsmessig og praktisk gjennomførbare tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre tap.

Konklusjon

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en akutt og pågående skadesituasjon. Ved søknadstidspunkt vurderer vi per nå at skadesituasjonen ikke kan vurderes som akutt og pågående, på bakgrunn av at omfanget og fordelingen av de påviste gaupeskadene den siste tiden er begrenset. Dersom det skulle oppstå klare akutte tapssituasjoner i saueneæringa eller reindriftsnæringa, hvor det er mulig å rette skadefelling mot en aktuell skadevolder, kan Statsforvalteren kontaktes for en ny vurdering.

Videre anbefales det for framtiden at det tas kontakt med Statsforvalteren før det sendes inn søknad om skadefelling, slik at det er mulig å drøfte situasjonen i forkant.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse av adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Hamarøy kommune

Marie Hamsuns vei 3

8294

Hamarøy

Kopi per e-post:

Steigen kommune

Miljødirektoratet

Mattilsynet, region nord

Statens naturoppsyn, Nordland

FAUSKE OG SØRFOLD SAUEHOLDSFORENING
Tverråveien 32
8218 FAUSKE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Signe Hjellevad Jørgensen, +4775531539

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2024 - Fauske og Sørfold saueholdsforening - Fauske og Sørfold kommuner

Statsforvalteren viser til telefonsamtaler med Fauske og Sørfold saueholdsforening v/ Trine Rølvåg den 19. og 21. juni 2024 om gaupesituasjonen i beiteområdet og deres søknad om midler til akutte forebyggende tiltak den 21. juni.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 15 000,- til Fauske og Sørfold saueholdsforening. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn av sau i perioden 21. juni – 1. juli 2024.

Bakgrunn

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til taksforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I kommentarene til forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreducerende effekt, står det blant annet: «For at tilskudd skal kunne gis må det omsøkte tiltaket ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten kan variere mellom beiteområder, dyreslag, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stede i beiteområde. Statsforvalteren må derfor ved vurdering av tiltaket ta hensyn til hva som i det enkelte området gir en direkte tapsreducerende effekt.

Fleire av tiltakene nevnt under bokstav a og b kan ha karakter av å være akutte tiltak, i konkrete skadesituasjoner. Slike tiltak skal avklares direkte med Statsforvalteren, jf. kommentarene til § 4. For at en søknad om akutte tiltak skal innvilges bør følgende kriterier være til stede:

- Det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- Potensialet for fremtidig vedvarende skade må være til stede,
- Skadesituasjonen må være akutt og pågående.»

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner:

«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvernavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling vil bli tungt vektlagt.
- Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl. a. manglende lam ut fra søyenes kodemerking,
- Kunnskap om rovviltforekomsten i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00 – 16.00)
- Standard satser:
  - Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15 000,- for en 10 dagers periode
  - Sauetall under 1500 dyr: Inntil 10 000,- for en 10 dagers periode.
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Begrunnelse

Den 20. juni ble et lammekadaver funnet på utmark ved Tverrå lenger nord i Fauske kommune undersøkt av SNO, og det ble fastslått at tapet var forårsaket av gaupe. Det er tidligere også registrert et lam tapt til gaupe ved Ånsvik i Sørfold kommune den 5. juni, samt et lam tapt til gaupe lenger sør ved Kvernfloget i Fauske kommune den 18. juni. Sistnevnte dyr tilhører et annet beitelag.

Det er i overkant av 3000 dyr tilknyttet beiteområdene til Fauske og Sørfold saueholdsforening, og dere søker om midler til å leie inn gjeter som kan bidra til ekstraordinært tilsyn. Dette for å få en bedre oversikt over dyra, for å eventuelt avdekke om det er flere dyr som er tapt i beiteområdet, og for å forebygge ytterligere tap.

På bakgrunn av påviste tap til gaupe og kunnskap om gaupebestanden i området, vurderer vi at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler for å intensivere tilsynet. Vi vurderer at økt tilstedeværelse kan være tapsforebyggende, samt at tilsynet kan gi bedre oversikt over dyra i de ulike besetningene og avdekke eventuelle tapssituasjoner.

Vilkår

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebruker selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og morgen. Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring

(teknisk/faglig, økonomi eller framdriftsmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre som planlagt.

- Rapporteringen skal skje i [det elektroniske søknadssenteret](#) innen **1. oktober 2024**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle.
- Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser, for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter underretning om vedtak. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Signe Hjellevad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1

Tilsynslogg sau

Kopi til:

Fauske kommune
Sørfold kommune

Postboks 93
Strandveien 2

8201
8226

Fauske
Straumen

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord
Statens naturoppsyn

VASSVIK PAUL
Sjunkfjorden 2
8220 RØSVIK

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2024 - Paul Vassvik - Sørfold kommune

Statsforvalteren viser til e-postutveksling og telefonsamtale med Viggo Vassvik på vegne av Paul Vassvik om gaupesituasjonen i beiteområde og drøfting av ulike tapsforebyggende tiltak den 24. og 25. juni 2024.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 13 300,- til Paul Vassvik i Sørfold kommune. Midlene skal gå til tapsforebyggende tiltak i perioden 25. juni til og med 8. juli 2024.

Bakgrunn

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I kommentarene til forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreducerende effekt, står det blant annet: «For at tilskudd skal kunne gis må det omsøkte tiltaket ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten kan variere mellom beiteområder, dyreslag, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stede i beiteområde. Statsforvalteren må derfor ved vurdering av tiltaket ta hensyn til hva som i det enkelte området gir en direkte tapsreducerende effekt.

Flere av tiltakene nevnt under bokstav a og b kan ha karakter av å være akutte tiltak, i konkrete skadesituasjoner. Slike tiltak skal avklares direkte med Statsforvalteren, jf. kommentarene til § 4. For at en søknad om akutte tiltak skal innvilges bør følgende kriterier være til stede:

- Det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- Potensialet for fremtidige og vedvarende skade må være tilstede,
- Skadesituasjonen må være akutt og pågående».

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner: «Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvernnavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt.
- Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl. a. manglende lam ut fra søyenes kodemerking.
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00 – 16.00)
- Standard satser:
  - o Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15 000,- for en 10 dagers periode
  - o Sauetall under 1500 dyr: Inntil 10 000,- for en 10 dagers periode.
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder

Begrunnelse

Det er i perioden 13. juni til og med 23. juni 2024 meldt inn fem kadaver som SNO har undersøkt; hvorav to er påvist tapt til gaupe og de tre andre har ikke vært mulig å fastslå dødsårsak på. Det siste påviste gaupetapet ble undersøkt 19 juni. Det siste kadaveret ble meldt inn til SNO den 23. juni, men for dette var det ikke mulig å fastslå dødsårsak. Dere mottok midler fra oss til å iverksette ekstraordinært tilsyn i perioden 14. juni til og med 24. juni 2024. Dere har under tilsynet funnet flere kadaver, samt observert at det er flere søyer som mangler lam i forhold til kodemerking og dere er bekymret for resten av beitesesongen. På bakgrunn av tapet av lam, har dere også valgt å ta ned 11 søyer som mangler lam til innmark, for å forhindre jurbetennelse før dere etter en periode skal slippe disse ut igjen.

Få, om ikke noen akutte skadesituasjoner er like. Gjentatte tap til gaupe tidlig i beitesesongen, som ligger an til å fortsette kan være krevende, og det kan være utfordrende å finne hensiktsmessige tiltak og gjennomførbare tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre tap.

På bakgrunn av påvist gaupetap, rovviltsituasjonen i beiteområde og utprøving av ulike tapsforebyggende tiltak, vurderer vi at ekstraordinært tilsyn, særlig på nattmorgen, samt tiltak for å begrense utmarksbeite for en andel av dyrene kan være med på å forebygge tap.

Det framgår i forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland og FKT-forskrifta § 10 at det for tiltak hvor nasjonale standarder er utarbeidet, skal standardene følges om ikke annet er bestemt. Som kompensasjon for å midlertidig ta ned 11 søyer til innmark på bakgrunn av tap av deres lam, vurderer vi at det er riktig å benytte standardisert sats for tidlig nedsanking på kr 12,- per dyr per dag, jf. FKT-forskrifta § 10, for perioden søyene ble tatt ned.

Beregning for maksimalt tilskudd for perioden 14. juni til og med 8. juli blir da:
(11 søyer x 25 dager) = 275 dyr-dag
(275 dyr-dag x 12,-) = 3 300,-.

Videre gis det tilskudd til ekstraordinært tilsyn på inntil kr 10 000,- i perioden 25. juni til 8. juli 2024.

Vilkår

- Tilskuddet kan benyttes til direkte utlegg i forbindelse med tiltaket, kompensasjon og ekstraordinært tilsyn. Der midlene brukes til ekstraordinært tilsyn er dette i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som beitebruker selv gjennomføres, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn. Midlene skal brukes på tilsyn på kveld, natt og nattmorgen.
- Dere må etterregistrere søknad og levere inn sluttrapport **innen 1. oktober 2024** i det [elektroniske søknadssenteret](#). Sluttrapporten skal inneholde regnskap og det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes kan tilsagnet bortfalle.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomi eller framdriftsmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre som planlagt.
- Manglende rapportering kan føre til videre avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser, for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter underretning om vedtak. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tilsynslogg sau

Kopi til:

Sørfold kommune

Strandveien 2

8226

Straumen

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord

Statens naturoppsyn, Nordland

Niels Henrik M Andresen
Kvalpskardmoveien 581
8696 Hattfjelldal

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Avslag på søknad om skadefelling av bjørn - Niels Henrik Andresen - Hattfjelldal

Statsforvalteren viser til skriftlige søknad av 27. juni 2024 om skadefelling av bjørn i Hattfjelldal kommune. Videre viser vi e-post av 28. juni 2024 fra oss om at vi ønsket å avvente behandling av søknaden for å se an utviklingen av skadesituasjonen.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b), jf. rovviltforskriften § 9, avslår Statsforvalteren søknad om skadefelling av bjørn i Hattfjelldal kommune.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betinget skadefelling og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på husdyr, tamrein eller annen eiendom. Rovviltforskriften § 9, gir Statsforvalteren myndighet til å fatte vedtak om iverksetting av skadefelling innenfor kvote for betinget skadefelling fastsatt av rovviltnemnd, jf. rovviltforskriften § 8 eller Miljødirektoratet, jf. § 13.

I vurderingen av om det skal iverksettes felling, skal Statsforvalteren drøfte skjønnskriteriene i rovviltskrifta § 9, andre ledd bokstav a til d:

- Områdets betydning som beitemark
- Skadenes omfang og utvikling
- Potensialet for framtidige skader
- Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr.

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland fastsatte i vedtak av 8. mai 2024 en kvote på én (1) betinga fellingstillatelse på bjørn i Nordland for perioden 1. juni 2024 til og med 15. februar 2025. Nemndas vedtak er påklaget og klagen er oversendt til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse. Ved tidspunkt for iverksetting av denne fellingstillatelsen er det felt ikke noen dyr på denne kvota.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det sagt følgende om skadefelling av bjørn:

- 2.5.1 *Skadefelling i svart sone er i utgangspunktet kun aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Det skal være lavere terskel for felling av hannbjørner enn binner.*
- 2.5.2 *Dersom det på våren oppdages bjørn i kalvingsland for reindriften innenfor svart sone, eller i randsonen til svart sone, skal det i samråd med reinbeitedistriktet iverksettes avbøtende tiltak.*
- 2.5.5 *Utenfor svart sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av bjørn som forventes å gjøre skade.*

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det skrevet følgende om skadefelling av brunbjørn:

- 2.5.1 *Skadefelling i svart sone er i utgangspunktet kun aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Det skal være lavere terskel for felling av hannbjørn enn binner.*
- 2.5.2 *Dersom det på våren oppdages bjørn i kalvingsland for reindriften innen svart sone, eller i randsonen til svart sone, skal det i samråd med reinbeitedistriktet iverksettes avbøtende tiltak.*
- 2.5.5 *Utenfor svart sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av bjørn som forventes å gjøre skade.*

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til bjørnebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at det ved vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, blant annet ut fra hvilke grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i § 8 til § 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om bjørnens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til

rovviltforskriften § 3. De siste opplysningene om bestandssituasjonen for brunbjørn fremgår i NINA-rapport 2454 «DNA-basert overvåking av brunbjørn i Norge i 2023».

Region 7 (Nordland) skal ha én årlig yngling av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet.

Antall ungekull som fødes hvert år estimeres med bruk av en modell som baserer seg på innsamlet DNA materiale fra hunnbjørner. Det nasjonale fastsatte bestandsmålet for brunbjørn ligger på 13 årlige kull. I 2023 ble det nasjonalt estimert 9,6 ynglinger, som vil si at vi befinner oss under det nasjonale fastsatte bestandsmålet. For region 7 – Nordland er dette bestandsmålet satt til én årlig yngling hvert år, og basert på innsamlet DNA fra bjørn estimerte Rovdata at det ikke var yngling i Nordland i 2023. Dette vil si at også regionen befinner seg under det fastsatte bestandsmålet.

I 2023 ble det i Nordland registrert én hannbjørn i Nordland basert på DNA-analyser av hår og ekskrementer. Totalt ble det samlet inn 27 DNA-prøver man antok stammet fra bjørn i kommunene Brønnøy, Hattfjelldal, Grane, Rana og Vefsn. Det var kun syv fungerende prøver og alle disse stammet fra samme hannbjørnen registrert i Hattfjelldal kommune.

Det er satt av to forvaltningsområder for bjørn i Nordland: område 1: indre deler av Nordland mellom Rana og Saltdal (mellom Kallvatnet i Rana kommune og Junkerdalen i Saltdal kommune) og område 2: Indre deler av Nordland mellom Sulis i Fauske kommune og Bjørnfjell i Narvik kommune.

Det er få tegn til at målene for Nordland vil kunne oppnås innen overskuelig framtid og det er absolutt utfordrende med tanke på anvendelsen av skadefelling på generelt grunnlag siden vi er avhengig av at brunbjørnbestanden i fylket vokser betydelig dersom bestandsmålet skal nås. Det er registrert få bjørner i Nordland de siste årene, og uttak av bjørn er uheldig med tanke på framtidig oppnåelse av bestandsmålet for regionen. I tillegg til felling i Nordland, spiller økt avskyting på svensk side en avgjørende betydning for bestandsutviklingen.

Avgangen av voksen brunbjørn skjer i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Når det gjelder effekten av dette sammenholdt med andre påvirkninger, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen brunbjørnebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Brunbjørnebestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Det er ikke registrert sykdom på brunbjørn i Norge. Det er kjent at ungedødelighet hos brunbjørn er høy, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Det forekommer også sporadiske påkjørsler. Det foreligger altså få andre store trusselfaktorer for arten. Sist gang det ble felt bjørn i Nordland, var i Evenes kommune sommeren 2019. Det er imidlertid felt flere bjørn på skadefelling og lisensfelling i fjellområdene i Sverige, forholdsvis nær grensa til Nordland i Salten og på Helgeland de siste årene.

«Føre-varprinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

Den 21. juni 2024 ble det funnet ei død søye og ett lam som gjennom kadaverundersøkelse gjennomført av rovviltkontakt ble påvist at var tapt til bjørn. Den 27. juni ble det funnet ytterligere ei søye som også ble påvist tapt til bjørn gjennom kadaverundersøkelse. Det ble samme dag søkt om fellingstillatelse via e-post.

Statsforvalterens vurdering

Det aktuelle område er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som prioritert beiteområde for sau, hvor det skal være lav terskel for å tillate skadefelling. Geografisk differensiering skal bidra til å ivareta hensynene til naturmangfoldloven § 12.

Forvaltningsplanen for rovvilt i region 7 – Nordland er hentet inn til KLD for behandling blant annet på grunn av den valgte arealdifferensieringen for brunbjørn, med et bjørneområde som ikke er sammenfallende med områder som biologisk sett ligger til rette for bjørn. Det er derfor svært liten sannsynlighet for at bestandsmålet vil kunne oppnås innenfor bjørneområdene. De prioriterte bjørneområdene har dermed ingen funksjonell betydning for å ivareta forvaltningsmålet for regionen, og de gir lite spillerom for differensiert forvaltning av bjørn. Dette skaper ikke nødvendig forutsigbarhet for beitebrukerne, øker konfliktnivået og gjør den praktiske forvaltningen av bjørn i Nordland svært utfordrende.

Videre viser vi til føringer fra Miljødirektoratet gjennom klagebehandling av skadefellingstillatelser på bjørn i beitesesongen 2022. Miljødirektoratet omgjorde dette året to tillatelser fra Statsforvalteren i Nordland med begrunnelse i at de ikke kunne se at skadeomfang og skadepotensiale var vesentlig og tilstrekkelig for å iverksette skadefelling.

Områdets betydning som beitemark

Det slippes årlig om lag 10 000 sau og lam på beite i Hattfjelldal kommune. Statsforvalteren legger til grunn at området har stor betydning som beitemark.

Skadenes omfang og utvikling

Den 21. og 27. juni ble det til sammen funnet to søyer og et lam som ble påvist tapt til bjørn gjennom kadaverundersøkelse. Statsforvalteren vurderer at omfanget og fordelingen av de påviste bjørneskadene gjør at dette ikke kan vurderes som en akutt tapssituasjon. Vi kan derfor slik situasjonen er per nå, ikke se at situasjonen oppfylles vilkåret om en akutt og pågående skadesituasjon, jf. rovviltforskriften § 9.

Potensialet for framtidige skader

Det er om lag 10 000 sau og lam på utmarksbeite i kommunen. På bakgrunn av antall sau og lam som kommer til å gå på utmarksbeite i sommer, påviste skader og erfaring fra tidligere beitesesonger, vurderer vi at det er potensialet for framtidige skader. Vi har forståelse for beitebrukers bekymring for årets beitesesong.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Hattfjelldal sau og geit har blant annet mottatt midler til tilsyn i kombinasjon med kadaverhund og vokterhund. Beitebruker har mulighet til å benytte seg av disse tiltakene. Videre vurderer vi at tap tidlig i beitesesongen kan være utfordrende, og det kan være vanskelig å finne hensiktsmessige og praktisk gjennomførbare tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre tap.

Konklusjon

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en akutt og pågående skadesituasjon. Vi vurderer at det foreligger et potensial for framtidige skader fra bjørn, og at det er begrensende muligheter for å effektivt forebygge tap så tidlig i beitesesongen. Likevel kan vi ikke anse situasjonen per nå som akutt og pågående. Dersom situasjonen skulle endre seg, kan Statsforvalteren kontaktes for en ny vurdering.

Saksopplysning

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse av adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Hattfjelldal kommune

O.T. Olsens vei 3 A

8690

Hattfjelldal

Kopi per e-post:

Hattfjelldal sau og geit
Mattilsynet, region nord
Statens naturoppsyn, Nordland

ANDRESEN NIELS-HENRIK
Kvalpskardmoveien 581
8696 HATTFJELLDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Signe Hjellestad Jørgensen, +4775531539

Svar på søknad om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader i 2024 - Niels-Henrik Andresen - Hattfjelldal kommune

Statsforvalteren viser til telefonsamtaler og e-postkorrespondanse med deg i perioden 27. juni til og med 3. juli 2024 om tapssituasjonen i ditt beiteområde, søknad om skadefelling av bjørn og søknad om akuttmidler. Du søker om kr 30 000,- i akuttmidler.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland avslår din søknad om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader i 2024.

Bakgrunn

Den 20. juni 2024 undersøkte SNO et lam og ei voksen søye funnet i utmark i Jakobdalen, som begge ble dokumentert drept av bjørn. En uke senere ble ytterligere ei søye funnet og dokumentert drept av bjørn lenger sør i beiteområdet ved Kvalpskardtjønna. Med bakgrunn i tapssituasjonen søkte du 27. juni om skadefellingstillatelse på en bjørn i ditt beiteområde. Vi ga i e-post den 28. juni et foreløpig svar på søknaden om at vi ønsket å se an utviklingen i skadesituasjonen. Den 29. juni søkte du om midler til utvidet tilsyn for å eventuelt avdekke om det er flere dyr drept i området. I den sammenheng ga du beskjed om at du ikke har mulighet til å benytte deg av tilsynsordningen gjennom Hattfjelldal Sau og Geit. Den 1. juli ble søknaden om skadefelling av bjørn avslått. Den 2. juli orienterte vi i e-post om vår praksis rundt behandling av søknader om akuttmidler der beitebruker er medlem av en organisasjon som allerede har mottatt tapsforebyggende midler til tilsyn ved akutte tap i løpet av beitesesongen. Den 3. juli sendte du igjen en e-post der du ber om at søknaden behandles.

Begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda setter årlig av en egen budsjettpost til akutte tiltak. Det er Statsforvalteren som tildeler disse midlene løpende etter søknader dersom det oppstår akutte tapssituasjoner. Imidlertid har vi de siste årene praktisert gjennom den ordinære søknadsrunden å gi tilsagn til en del beitelag

og medlemsorganisasjoner om FKT-midler i forkant av beitesesongen som kan brukes til kortvarig intensivt tilsyn dersom det oppstår akutte tapssituasjoner, jf. kriteriene i FKT-forskriften § 4 og § 5.

Hattfjelldal Sau og Geit er blant medlemsorganisasjonene som har mottatt midler som blant annet kan benyttes til kortvarig tilsyn i kombinasjon med kadaverhund/vokterhund. Du er medlem av Hattfjelldal Sau og Geit, og vi legger til grunn at du, på lik linje med andre medlemmer av organisasjonen, har mulighet til å ta kontakt for å melde inn behov om tilsyn med kadaverhund ved akutte tap. Vår praksis er at der enkeltbrukere er medlem av organisasjoner/beitelag/foreninger som har fått tildelt tilsynsmidler som kan benyttes ved akutte tap, gir vi ikke midler utenfor dette.

Statsforvalteren avslår din søknad om akuttmidler på bakgrunn av at du har tilgang til å benytte deg av tilsynsmidler gjennom Hattfjelldal Sau og Geit. Dersom midlene øremerket tilsyn ved akutte tap i kombinasjon med kadaverhund/vokterhund blir brukt opp før beitesesongen er over, vil det være mulig å kontakte Statsforvalteren for å vurdere evt. ytterligere tildeling av tilsynsmidler.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter underretning om vedtak. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Signe Hjellestad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Hattfjelldal kommune

O.T. Olsens vei 3 A

8690

Hattfjelldal

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord

Hattfjelldal Sau og Geit ved Laila Hoff

Grane kommune
Rådhuset
8680 Trofors

Saksbehandler, innvalgstelefon
Signe Hjellevad Jørgensen, +4775531539

Avslag på søknad om skadefelling av bjørn - Grane kommune

Statsforvalteren viser til muntlig søknad den 24. juli fra Grane kommune om tillatelse til skadefelling av bjørn på grunn av tap av sau.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b), jf. rovviltforskriften § 9, avslår Statsforvalteren søknad om skadefelling av bjørn i Grane kommune.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betinget skadefelling og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på husdyr, tamrein eller annen eiendom. Rovviltforskriften § 9, gir Statsforvalteren myndighet til å fatte vedtak om iverksetting av skadefelling innenfor kvote for betinget skadefelling fastsatt av rovviltnemnd, jf. rovviltforskriften § 8 eller Miljødirektoratet, jf. § 13.

I vurderingen av om det skal iverksettes felling, skal Statsforvalteren drøfte skjønnskriteriene i rovviltskrifta § 9, andre ledd bokstav a til d:

- Områdets betydning som beitemark
- Skadenes omfang og utvikling
- Potensialet for framtidige skader
- Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr.

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland fastsatte i vedtak av 8. mai 2024 en kvote på én (1) betinga fellingstillatelse på bjørn i Nordland for perioden 1. juni 2024 til og med 15. februar 2025. Nemndas

vedtak er påklaget og klagen er oversendt til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse. Ved tidspunkt for iverksetting av denne fellingstillatelsen er det felt ikke noen dyr på denne kvota.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det skrevet følgende om skadefelling av brunbjørn:

- 2.5.1 *Skadefelling i svart sone er i utgangspunktet kun aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Det skal være lavere terskel for felling av hannbjørn enn binner.*
- 2.5.2 *Dersom det på våren oppdages bjørn i kalvingsland for reindrift innen svart sone, skal det i samråd med reinbeitedistriktet iverksettes avbøtende tiltak.*
- 2.5.3 *Utenfor svart sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av bjørn som forventes å gjøre skade.*

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til bjørnebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1): «Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at det ved vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, blant annet ut fra hvilke grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i § 8 til § 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om bjørnens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. De siste opplysningene om bestandssituasjonen for brunbjørn fremgår i NINArapport 2454 «DNA-basert overvåking av brunbjørn i Norge i 2023».

Region 7 (Nordland) skal ha én årlig yngling av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet.

Antall ungekull som fødes hvert år estimeres med bruk av en modell som baserer seg på innsamlet DNA materiale fra hunnbjørner. Det nasjonale fastsatte bestandsmålet for brunbjørn ligger på 13 årlige kull. I 2023 ble det nasjonalt estimert 9,6 ynglinger, som vil si at vi befinner oss under det

nasjonale fastsatte bestandsmålet. For region 7 – Nordland er dette bestandsmålet satt til én årlig yngling hvert år, og basert på innsamlet DNA fra bjørn estimerte Rovdata at det ikke var yngling i Nordland i 2023. Dette vil si at også regionen befinner seg under det fastsatte bestandsmålet.

I 2023 ble det i Nordland registrert én hannbjørn i Nordland basert på DNA-analyser av hår og ekskrementer. Totalt ble det samlet inn 27 DNA-prøver man antok stammet fra bjørn i kommunene Brønnøy, Hattfjelldal, Grane, Rana og Vefsn. Det var kun syv fungerende prøver og alle disse stammet fra samme hannbjørnen registrert i Hattfjelldal kommune.

Det er satt av to forvaltningsområder for bjørn i Nordland: område 1: indre deler av Nordland mellom Rana og Saltdal (mellom Kallvatnet i Rana kommune og Junkerdalen i Saltdal kommune) og område 2: Indre deler av Nordland mellom Sulis i Fauske kommune og Bjørnfjell i Narvik kommune.

Det er få tegn til at målene for Nordland vil kunne oppnås innen overskuelig framtid og det er absolutt utfordrende med tanke på anvendelsen av skadefelling på generelt grunnlag siden vi er avhengig av at brunbjørnbestanden i fylket vokser betydelig dersom bestandsmålet skal nås. Det er registrert få bjørner i Nordland de siste årene, og uttak av bjørn er uheldig med tanke på framtidig oppnåelse av bestandsmålet for regionen. I tillegg til felling i Nordland, spiller økt avskyting på svensk side en avgjørende betydning for bestandsutviklingen.

Avgangen av voksen brunbjørn skjer i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Når det gjelder effekten av dette sammenholdt med andre påvirkninger, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen brunbjørnebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Brunbjørnebestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Det er ikke registrert sykdom på brunbjørn i Norge. Det er kjent at ungedødelighet hos brunbjørn er høy, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Det forekommer også sporadiske påkjørsler. Det foreligger altså få andre store trusselfaktorer for arten. Sist gang det ble felt bjørn i Nordland, var i Evenes kommune sommeren 2019. Det er imidlertid felt flere bjørn på skadefelling og lisensfelling i fjellområdene i Sverige, forholdsvis nær grensa til Nordland i Salten og på Helgeland de siste årene.

«Føre-varprinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

Den 24. juli 2024 ble det utover dagen funnet tre ferske sauekadaver i Svenningdalen, som ved kadaverundersøkelse gjennomført av rovviltkontakt ble påvist at var tapt til bjørn. På bakgrunn av disse tre kadaverne ble det samme kveld søkt om tillatelse til skadefelling. Etter søketidspunkt ble det funnet ytterligere ett kadaver som ble påvist tapt til bjørn.

Statsforvalterens vurdering

Det aktuelle område er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som prioritert beiteområde for sau, hvor det skal være lav terskel for å tillate skadefelling. Geografisk differensiering skal bidra til å ivareta hensynene til naturmangfoldloven § 12.

Forvaltningsplanen for rovvilt i region 7 – Nordland er hentet inn til KLD for behandling blant annet på grunn av den valgte arealdifferensieringen for brunbjørn, med et bjørneområde som ikke er sammenfallende med områder som biologisk sett ligger til rette for bjørn. Det er derfor svært liten sannsynlighet for at bestandsmålet vil kunne oppnås innenfor bjørneområdene. De prioriterte bjørneområdene har dermed ingen funksjonell betydning for å ivareta forvaltningsmålet for regionen, og de gir lite spillerom for differensiert forvaltning av bjørn. Dette skaper ikke nødvendig

forutsigbarhet for beitebrukerne, øker konfliktnivået og gjør den praktiske forvaltningen av bjørn i Nordland svært utfordrende.

Videre viser vi til føringer fra Miljødirektoratet gjennom klagebehandling av skadefellingstillatelser på bjørn i beitesesongen 2022. Miljødirektoratet omgjorde dette året tre tillatelser fra Statsforvalteren i Nordland med begrunnelse i at de ikke kunne se at skadeomfang og skadepotensiale var vesentlig og tilstrekkelig for å iverksette skadefelling.

Områdets betydning som beitemark

Flere besetninger er sluppet i området hvor bjørneskadene er funnet og omkringliggende områder. Statsforvalteren legger til grunn at området har stor betydning som beitemark. Det befinner seg også rein i området.

Skadenes omfang og utvikling

Den 24. juli ble det før søketidspunkt, til sammen funnet tre søyer som ble påvist tapt til bjørn gjennom kadaverundersøkelse. Kort tid etter søketidspunkt ble det også funnet et lam tapt til bjørn. Statsforvalteren vurderer at omfanget av de påviste bjørneskadene, slik situasjonen fremstår ved søketidspunktet 24. juli, ikke er tilstrekkelig for å iverksette skadefelling, jf. vilkåret om en akutt og pågående skadesituasjon i rovviltforskriften § 9.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Rammet beitebruker har mottatt midler til utvidet tilsyn i kombinasjon med vokterhund, og saueneringa i kommunen har muligheten til søke om akuttmidler til videre utvidet tilsyn med vokterhund og kadaverhund. Videre vurderer vi at tap tidlig i beitesesongen kan være utfordrende, og det kan være vanskelig å finne hensiktsmessige og praktisk gjennomførbare tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre tap.

Konklusjon

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en akutt og pågående skadesituasjon. Vi vurderer at det foreligger et potensial for framtidige skader fra bjørn, og at det er begrensende muligheter for å effektivt forebygge tap så tidlig i beitesesongen. Likevel kan vi ikke anse situasjonen per nå som tilstrekkelig akutt. Dersom situasjonen skulle endre seg, kan Statsforvalteren kontaktes for en ny vurdering.

Saksopplysning

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse av adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
fylkesmiljøvernssjef

Signe Hjellestad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord

Statens naturoppsyn, Nordland

LEIRFJORD SANKELAG
c/o Terje Bjørsvik Breiland
8890 LEIRFJORD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Signe Hjellevad Jørgensen, +4775531539

Vedtak - Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2024 - Leirfjord sankelag - Leirfjord kommune

Statsforvalteren viser til telefonsamtaler med Leirfjord sankelag v/ Terje Bjørsvik den 24. juli og 25. juli om gaupesituasjonen i beiteområdet, og søknad om midler til akutte forebyggende tiltak den 25. juli 2024. Søknaden ble innvilget muntlig, og dette er et skriftlig vedtak på saken.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 15 000,- til Leirfjord sankelag i Leirfjord kommune. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn av sau i perioden 25. juli – 4. august 2024.

Bakgrunn

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltneemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I kommentarene til forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreducerende effekt, står det blant annet: «For at tilskudd skal kunne gis må det omsøkte tiltaket ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten kan variere mellom beiteområder, dyreslag, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stede i beiteområde. Statsforvalteren må derfor ved vurdering av tiltaket ta hensyn til hva som i det enkelte området gir en direkte tapsreducerende effekt.

Fleire av tiltakene nevnt under bokstav a og b kan ha karakter av å være akutte tiltak, i konkrete skadesituasjoner. Slike tiltak skal avklares direkte med Statsforvalteren, jf. kommentarene til § 4. For at en søknad om akutte tiltak skal innvilges bør følgende kriterier være til stede:

- Det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- potensialet for fremtidig vedvarende skade må være til stede,
- skadesituasjonen må være akutt og pågående.»

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner:

«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvernavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt.
- Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl. a manglende lam ut fra søyenes kodemerking,
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00 – 16.00)
- Standard satser:
  - Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15 000,- for en 10 dagers periode
  - Sauetall under 1500 dyr: Inntil 10 000,- for en 10 dagers periode.
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Begrunnelse

Beitelaget har tidligere mottatt akuttmidler i forbindelse med tap til gaupe ved tre anledninger i inneværende beitesesong. Første gang i perioden 8-18. mai 2024 etter at det ble funnet tre søyer på innmark ved Valla og ei søye lenger øst ved Leland, som alle fire ble påvist drept av gaupe i begynnelsen av mai. Etter ytterligere to påviste gaupetap i samme område den 7. juni, mottok dere akuttmidler til ekstraordinært tilsyn for perioden 7.- 16. juni 2024. Videre undersøkte SNO den 17. juni et nytt, ferskt lammekadaver funnet på utmark ved Leland som også ble påvist til å være drept av gaupe. På bakgrunn av dette tapet mottok dere en tredje runde med akuttmidler i perioden 19. – 29- juni 2024, for å øke tilstedeværelse i beitene, samt begrense utmarksbeite noe i en periode.

Den 19. og 20. juli undersøkte SNO til sammen fire lam, funnet på samme sted i utmark i Leirfjord, som ble vurdert til å være påvist drept av gaupe. Den 25. juli ble det undersøkt ytterligere to lam, funnet i utmark lenger nord i kommunen ved Levang, som også ble påvist drept til gaupe. Det er i underkant av 2000 sau og lam i beiteområde og dere ønsker midler til ekstraordinært tilsyn for å forsøke å forebygge ytterligere tap og for å eventuelt avdekke om det er flere dyr drept i beiteområdene.

Gjentatte tap til gaupe gjennom første del av beitesesongen som ligger an til å fortsette kan være svært krevende og det kan være utfordrende å finne hensiktsmessige og gjennomførbare tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre tap.

Med bakgrunn i de seneste påviste tapene til gaupe i juli og rovviltsituasjonen i området vurderer vi at det er grunnlag for å gi tilsagn om midler til ekstraordinært tilsyn. Vi vurderer at intensivt tilsyn kan bidra til å opprettholde en god oversikt over dyrene i de ulike besetningene, å eventuelt avdekke om det er flere dyr som er drept og til å forebygge ytterligere tap.

Vilkår

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebruker selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og morgen. Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomi eller framdriftsmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre som planlagt.
- Rapporteringen skal skje i det elektroniske søknadssenteret **innen 1. oktober 2024**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle.
- Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser, for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter underretning om vedtak. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)

Signe Hjellestad Jørgensen

fylkesmiljøvernssjef

rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Leirfjord kommune

8890

Leirfjord

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord

Statens naturoppsyn

Grane kommune
Rådhuset
8680 Trofors

Saksbehandler, innvalgstelefon

Signe Hjellevad Jørgensen, +4775531539

Avslag på søknad om skadefelling av bjørn - Grane kommune

Statsforvalteren viser til telefonsamtaler og skriftlig søknad av 31. juli fra Grane kommune om tillatelse til skadefelling av bjørn på grunn av tap til sau. Vi viser også til tidligere muntlig søknad om tillatelse til skadefelling av bjørn fra Grane kommune av 24. juli og avslag fra Statsforvalteren av 25. juli.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b), jf. rovviltforskriften § 9, avslår Statsforvalteren søknad om skadefelling av bjørn i Grane kommune.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betinget skadefelling og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på husdyr, tamrein eller annen eiendom. Rovviltforskriften § 9, gir Statsforvalteren myndighet til å fatte vedtak om iverksetting av skadefelling innenfor kvote for betinget skadefelling fastsatt av rovviltnemnd, jf. rovviltforskriften § 8 eller Miljødirektoratet, jf. § 13.

I vurderingen av om det skal iverksettes felling, skal Statsforvalteren drøfte skjønnskriteriene i rovviltforskrifta § 9, andre ledd bokstav a til d:

- Områdets betydning som beitemark
- Skadenes omfang og utvikling
- Potensiale for framtidige skader
- Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr.

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland fastsatte i vedtak av 8. mai 2024 en kvote på én (1) betinget fellingstillatelse på bjørn i Nordland for perioden 1. juni 2024 til og med 15. februar 2025. Vedtaket

ble påklaget, og i brev av 4. juli 2024 fremgår det at KLD opprettholder nemndas vedtak. Det er så langt ikke felt noen dyr på denne kvota.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det skrevet følgende om skadefelling av brunbjørn:

- 2.5.1 *Skadefelling i svart sone er i utgangspunktet kun aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Det skal være lavere terskel for felling av hannbjørner enn binner.*
- 2.5.2 *Dersom det på våren oppdages bjørn i kalvingsland for reindrift innen svart sone, skal det i samråd med reinbeitedistriktet iverksettes avbøtende tiltak.*
- 2.5.3 *Utenfor svart sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av bjørn som forventes å gjøre skade.*

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til bjørnebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1): «*Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.*»

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at det ved vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, blant annet ut fra hvilke grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i § 8 til § 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om bjørnens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. De siste opplysningene om bestandssituasjonen for brunbjørn fremgår i NINA-rapport 2454 «*DNA-basert overvåking av brunbjørn i Norge i 2023*».

Region 7 (Nordland) skal ha én årlig yngling av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet.

Antall ungekull som fødes hvert år estimeres med bruk av en modell som baserer seg på innsamlet DNA materiale fra hunnbjørner. Det nasjonale fastsatte bestandsmålet for brunbjørn ligger på 13 årlige kull. I 2023 ble det nasjonalt estimert 9,6 ynglinger, som vil si at vi befinner oss under det nasjonale fastsatte bestandsmålet. For region 7 – Nordland er dette bestandsmålet satt til én årlig yngling hvert år, og basert på innsamlet DNA fra bjørn estimerte Rovdata at det ikke var yngling i Nordland i 2023. Dette vil si at også regionen befinner seg under det fastsatte bestandsmålet.

I 2023 ble det i Nordland registrert én hannbjørn i Nordland basert på DNA-analyser av hår og ekskrementer. Totalt ble det samlet inn 27 DNA-prøver man antok stammet fra bjørn i kommunene Brønnøy, Hattfjelldal, Grane, Rana og Vefsn. Det var kun syv fungerende prøver og alle disse stammet fra samme hannbjørnen registrert i Hattfjelldal kommune.

Det er satt av to forvaltningsområder for bjørn i Nordland: område 1: indre deler av Nordland mellom Rana og Saltdal (mellom Kallvatnet i Rana kommune og Junkerdalen i Saltdal kommune) og område 2: Indre deler av Nordland mellom Sulis i Fauske kommune og Bjørnfjell i Narvik kommune. Det er få tegn til at målene for Nordland vil kunne oppnås innen overskuelig framtid og det er absolutt utfordrende med tanke på anvendelsen av skadefelling på generelt grunnlag siden vi er avhengig av at brunbjørnbestanden i fylket vokser betydelig dersom bestandsmålet skal nås. Det er registrert få bjørner i Nordland de siste årene, og uttak av bjørn er uheldig med tanke på framtidig oppnåelse av bestandsmålet for regionen. I tillegg til felling i Nordland, spiller økt avskyting på svensk side en avgjørende betydning for bestandsutviklingen.

Avgangen av voksen brunbjørn skjer i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Når det gjelder effekten av dette sammenholdt med andre påvirkninger, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen brunbjørnebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Brunbjørnebestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Det er ikke registrert sykdom på brunbjørn i Norge. Det er kjent at ungedødelighet hos brunbjørn er høy, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Det forekommer også sporadiske påkjørsler. Det foreligger altså få andre store trusselfaktorer for arten. Sist gang det ble felt bjørn i Nordland, var i Evenes kommune sommeren 2019. Det er imidlertid felt flere bjørn på skadefelling og lisensfelling i fjellområdene i Sverige, forholdsvis nær grensa til Nordland i Salten og på Helgeland de siste årene.

«Føre-varprinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

Den 24. juli ble det utover dagen funnet tre søyer og ett lam i Svenningdalen i Grane kommune, som ved kadaverundersøkelse gjennomført av rovviltkontakt ble påvist at var tapt til bjørn. På bakgrunn av de tre første kadavrene ble det søkt om skadefelling, og statsforvalteren ga avslag på søknaden samme kveld. Den 29. juli ble det funnet og undersøkt to nye lam i samme område og besetning som de tidligere tapene var registrert, også disse ble dokumentert tatt av bjørn. Videre ble det 31. juli undersøkt ytterligere ett kadaver, funnet kvelden før i samme område, som fikk status skadeårsak «*ukjent*» og vurdering «*usikker*».

Statsforvalterens vurdering

Det aktuelle område er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som prioritert beiteområde for sau, hvor det skal være lav terskel for å tillate skadefelling. Geografisk differensiering skal bidra til å ivareta hensynene til naturmangfoldloven § 12.

Forvaltningsplanen for rovvilt i region 7 – Nordland er hentet inn til KLD for behandling blant annet på grunn av den valgte arealdifferensieringen for brunbjørn, med et bjørneområde som ikke er sammenfallende med områder som biologisk sett ligger til rette for bjørn. Det er derfor svært liten sannsynlighet for at bestandsmålet vil kunne oppnås innenfor bjørneområdene. De prioriterte bjørneområdene har dermed ingen funksjonell betydning for å ivareta forvaltningsmålet for regionen, og de gir lite spillerom for differensiert forvaltning av bjørn. Dette skaper ikke nødvendig forutsigbarhet for beitebrukerne, øker konfliktnivået og gjør den praktiske forvaltningen av bjørn i Nordland svært utfordrende.

Videre viser vi til føringer fra Miljødirektoratet gjennom klagebehandling av skadefellingstillatelser på bjørn i beitesesongen 2022. Miljødirektoratet omgjorde dette året tre tillatelser fra Statsforvalteren i Nordland med begrunnelse i at de ikke kunne se at skadeomfang og skadepotensiale var vesentlig og tilstrekkelig for å iverksette skadefelling. Likeledes viser vi til KLD sin klagebehandling av rovviltnemndas vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i brev av 4. juli 2024 hvor det fremgår at terskelen for uttak av hannbjørner skal være høyere enn det som normalt følger forvaltningspraksis, på bakgrunn av forekomsten av bjørn per i dag er svært begrenset i regionen, og det bør derfor tas sterkere hensyn til vern av bjørn uansett kjønn, med mål om økt forekomst og oppnåelse av bestandsmålet på sikt. Terskelen skal derfor heves til et nivå som er høyere enn lav, men ikke høy. Dette fordi terskelen som normalt følger av forvaltningspraksis er lav for å felle hannbjørner.

Områdets betydning som beitemark

Kommunen opplyser i søknad om skadefelling at det er sluppet i underkant av 2000 sau og lam på beite i området. Det er også tamreindrift i området. Statsforvalteren legger til grunn at området har stor betydning som beitemark.

Skadenes omfang og utvikling

Den 24. juli ble det til sammen funnet tre søyer og ett lam som ble påvist tapt til bjørn gjennom kadaverundersøkelse. Den 29. juli ble det funnet ytterligere tre kadaver i samme område, hvorav to ble undersøkt av SNO samme kveld og ble påvist tapt til bjørn, mens det siste ble undersøkt 31. juli og fikk status «*ukjent, usikker*». Informasjon om sistnevnte kadaver er foreløpig ikke lagt inn i Rovbase per vedtakstidspunkt.

Statsforvalteren vurderer at omfanget og fordelingen av de påviste bjørneskadene, slik situasjonen fremstår per nå, ikke er tilstrekkelig for å iverksette skadefelling, jf. vilkåret om en akutt og pågående skadesituasjon i rovviltforskriften § 9.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Rammet beitebruker har mottatt midler til utvidet tilsyn i kombinasjon med vokterhund, og saueneringa i kommunen har muligheten til søke om akuttmidler til videre utvidet tilsyn med vokterhund og kadaverhund. Videre vurderer vi at tap tidlig i beitesesongen kan være utfordrende, og det kan være vanskelig å finne hensiktsmessige og praktisk gjennomførbare tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre tap.

Konklusjon

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en akutt og pågående skadesituasjon. Vi vurderer at situasjonen er krevende og at det foreligger et potensial for framtidige skader fra bjørn, samt at det er begrensende muligheter for å effektivt forebygge tap så tidlig i beitesesongen. Likevel kan vi ikke anse situasjonen per nå som tilstrekkelig akutt og pågående til å innvilge tillatelse til skadefelling av bjørn. Dersom situasjonen skulle endre seg, kan Statsforvalteren kontaktes for en ny vurdering.

Saksopplysning

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse av adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
fylkesmiljøvernshjef

Signe Hjeltestad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:
Statens naturoppsyn, Nordland
Mattilsynet, region nord

VIDAR ANDRE JOHANSEN
Bøstrand-FV819 145
8540 BALLANGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Signe Hjellestad Jørgensen, +4775531539

Vedtak - tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2024 - Vidar André Johansen - Narvik kommune

Statsforvalteren viser til søknad fra Vidar André Johansen om midler til akutte forebyggende tiltak av 5. august 2024.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 10 000,- til Vidar André Johansen. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn i perioden 6. august – 16. august 2024.

Bakgrunn

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I kommentarene til forskrifta § 5 Tiltak med direkte tapsreducerende effekt, står det blant annet: «For at tilskudd skal kunne gis må det omsøkte tiltaket ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten kan variere mellom beiteområder, dyreslag, tid på året, samt hvilke rovviltarter som er til stede i beiteområde. Statsforvalteren må derfor ved vurdering av tiltaket ta hensyn til hva som i det enkelte området gir en direkte tapsreducerende effekt.

Flere av tiltakene nevnt under bokstav a og b kan ha karakter av å være akutte tiltak, i konkrete skadesituasjoner. Slike tiltak skal avklares direkte med Statsforvalteren, jf. kommentarene til § 4. For at en søknad om akutte tiltak skal innvilges bør følgende kriterier være til stede:

- Det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt,
- Potensialet for fremtidige og vedvarende skade må være tilstede,
- Skadesituasjonen må være akutt og pågående».

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner:

«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvernavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt.
- Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl. a. manglende lam ut fra søyenes kodemerking.
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00 – 16.00)
- Standard satser:
  - Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15 000,- for en 10 dagers periode
  - Sauetall under 1500 dyr: Inntil 10 000,- for en 10 dagers periode.
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Begrunnelse

Den 6. august undersøkte SNO et nylig drept lam funnet på utmark i Bødalen, som ble påvist tapt til gaupe. Det er også tidligere påvist lam tapt til gaupe i din besetning, 20. juni i samme område.

De siste dagene før nyeste tap opplevde du stor uro i saueflokken og flere av dyrene har begynt å trekke ned fra fjellet. Du har en besetning på i underkant av 600 sauer og lam gående i beiteområdet, og ønsker midler til å leie inn gjeter som kan bidra til ekstraordinært tilsyn. Dette er for å få en bedre oversikt over dyrene, eventuelt avdekke flere tap og for å forebygge ytterligere tap.

På bakgrunn av påviste tap til gaupe og kunnskap om gaupebestanden i området, vurderer vi at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler for å intensivere tilsynet. Vi vurderer at økt tilstedeværelse kan være tapsforebyggende, samt at tilsynet kan gi bedre oversikt over dyra i besetningen og avdekke eventuelt videre tap.

Vilkår

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det ordinære tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebruker selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn på kveld, natt og morgen. Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomi eller framdriftsmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre som planlagt.

- Rapporteringen skal skje i [det elektroniske søknadssenteret](#) innen **1. oktober 2024**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende. Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle.
- Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser, for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter underretning om vedtak. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Signe Hjelgestad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Narvik kommune

Postboks 64

8501

NARVIK

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord

Statens naturoppsyn, Nordland

ROGER JAKOBSEN

Seinesveien 74

8519 NARVIK

Saksbehandler, innvalgstelefon

Signe Hjellevad Jørgensen, +4775531539

Svar på søknad om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader i 2024 - Roger Jakobsen - Narvik kommune

Statsforvalteren viser til din søknad av 11. august 2024 om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader. Du søker om kr 25 000,- i akuttmidler.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland avslår din søknad om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader i 2024.

Bakgrunn

Den 31. juli ble det funnet rester av tre kadaver i ditt beiteområde. Den 10. august ble det funnet rester av ytterligere tre kadaver. Du meldte fra om kadavrene til SNO og alle seks kadavrene er registrert i rovbaser med skadedato anslått til første halvdel av juli og skade/dødsårsak ukjent. Videre har du dokumentert aktivitet fra gaupe i beiteområdet hele året, i tillegg til aktivitet av jerv i området vinter/vår. Det er også observert at flere sauer mangler lam.

Tidligere i sommer, den 25. juni, undersøkte SNO tre lam funnet i utmark, hvorav ett av dem ble påvist tapt til gaupe. Skadeårsak for de to andre lammene ble vurdert som ukjent. Den 30. juni ble ytterligere to lam undersøkt av SNO, hvorav det ene ble påvist tapt til gaupe mens skadeårsak for det andre ble vurdert som ukjent.

Begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda setter årlig av en egen budsjettpost til akutte tiltak. Det er Statsforvalteren som tildeler disse midlene løpende etter søknader dersom det oppstår akutte tapssituasjoner. Bruken av akuttmidler knyttes i all hovedsak opp mot akutte og pågående tapssituasjoner. Den viktigste enkeltfaktoren ved vurdering av slike saker er påviste tap til fredet rovvilt (kadaverobduskjoner).

I følge rovbase har du funnet 11 kadaver i ditt beiteområde så langt i beitesesongen. Den 31. juli og den 10. august ble det funnet til sammen seks kadaver i ditt beiteområde. Ettersom disse kadavrene ikke var ferske og det bare var rester igjen, var det ikke mulig å vurdere skadeårsak. I slutten av juni ble to lam påvist tapt til gaupe. Kadavrene påvist tapt til gaupe bekrefter tap til rovvilt i ditt beiteområde denne sommeren, men siden det ikke foreligger kadaver påvist tapt til fredet rovvilt de siste ukene vurderer vi at det ikke er grunnlag for bruk av akuttmidler per nå. Vi viser til ordinær tildeling av FKT-midler, hvor du blant annet har fått tildelt midler til utvidet tilsyn med kadaverhund.

Statsforvalteren avslår din søknad om akuttmidler på bakgrunn av at det ikke kan vises til en akutt skadesituasjon. Dersom det oppdages nye tap til rovvilt, kan Statsforvalteren kontaktes for en ny vurdering.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter underretning om vedtak. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
fylkesmiljøvernssjef

Signe Hjellevad Jørgensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Narvik kommune

Postboks 64

8501

NARVIK

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord

Grane kommune
Rådhuset
8680 Trofors

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Avslag på søknad om skadefelling av bjørn - Grane kommune

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Grane kommune v/Torgar Eggen den 24. august 2024 der det ble søkt om skadefelling av bjørn på bakgrunn av tap av sau til bjørn. Det ble i telefonsamtalen gitt muntlig avslag og dette brevet må anses som et formelt skriftlig avslag på søknaden.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b), jf. rovviltforskriften § 9, avslår Statsforvalteren søknad om skadefelling av bjørn i Grane kommune.

Grunnlag for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betinget skadefelling og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på husdyr, tamrein eller annen eiendom. Rovviltforskriften § 9 gir Statsforvalteren myndighet til å fatte vedtak om iverksetting av skadefelling innenfor kvote for betinget skadefelling fastsatt av rovviltnemnd, jf. rovviltforskriften § 8 eller Miljødirektoratet, jf. § 13.

I vurderingen av om det skal iverksettes felling, skal Statsforvalteren drøfte skjønnskriteriene i rovviltforskrifta § 9, andre ledd bokstav a til d:

- Området betydning som beitemark
- Skadenes omfang og utvikling
- Potensialet for framtidige skader
- Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot en bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset i tid, rom og antall dyr.

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland fastsatte i vedtak av 8. mai 2024 en kvote på én (1) betinga fellingstillatelse på bjørn i Nordland for perioden 1. juni 2024 til og med 15. februar 2024. Nemndas vedtak ble påklaget og Klima- og miljødepartementet opprettholdt nemndas vedtak, men satte tre vilkår for kvota for betinget skadefelling; 1) bjørnebinner med unge(r) og hennes unge(r) er unntatt tillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at bjørnebinner felles, skal være iverksatt., 2) Statsforvalteren skal være restriktiv med å gi tillatelse til skadefelling innenfor prioriterte yngleområder for brunbjørn. Hvis slik tillatelse gis, skal det komme tydelig fram i vedtaksbrevet hvilke andre forebyggende tiltak som er vurdert. 3) Terskelen for uttak av hannbjørner skal være høyere enn det som normalt følger av forvaltningspraksis.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det skrevet følgende om skadefelling av brunbjørn:

- 2.5.1 *Skadefelling i svart sone er i utgangspunktet kun aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Det skal være lavere terskel for felling av hannbjørn enn binner.*
- 2.5.2 *Dersom det på våren oppdages bjørn i kalvingsland for reindrift innen svart sone, eller i randsonen til svart sone, skal det i samråd med reinbeitedistriktet iverksettes avbøtende tiltak.*
- 2.5.5 *Utenfor svart sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av bjørn som forventes å gjøre skade.*

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til bjørnebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1): «Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at det ved vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, blant annet ut fra hvilke grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i § 8 til § 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om bjørnens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. De siste opplysningene om bestandssituasjonen for brunbjørn fremgår i NINArapport 2454 «DNA-basert overvåking av brunbjørn i Norge i 2023».

Region 7 (Nordland) skal ha én årlig yngling av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet.

Antall ungekull som fødes hvert år estimeres med bruk av en modell som baserer seg på innsamlet DNA materiale fra hunnbjørner. Det nasjonale fastsatte bestandsmålet for brunbjørn ligger på 13 årlige kull. I 2023 ble det nasjonalt estimert 9,6 ynglinger, som vil si at vi befinner oss under det nasjonale fastsatte bestandsmålet. For region 7 – Nordland er dette bestandsmålet satt til én årlig yngling hvert år, og basert på innsamlet DNA fra bjørn estimerte Rovdata at det ikke var yngling i Nordland i 2023. Dette vil si at også regionen befinner seg under det fastsatte bestandsmålet.

I 2023 ble det i Nordland registrert én hannbjørn i Nordland basert på DNA-analyser av hår og ekskrementer. Totalt ble det samlet inn 27 DNA-prøver man antok stammet fra bjørn i kommunene Brønnøy, Hattfjelldal, Grane, Rana og Vefsn. Det var kun syv fungerende prøver og alle disse stammet fra samme hannbjørnen registrert i Hattfjelldal kommune.

Det er satt av to forvaltningsområder for bjørn i Nordland: område 1: indre deler av Nordland mellom Rana og Saltdal (mellom Kallvatnet i Rana kommune og Junkerdalen i Saltdal kommune) og område 2: Indre deler av Nordland mellom Sulis i Fauske kommune og Bjørnfjell i Narvik kommune.

Det er få tegn til at målene for Nordland vil kunne oppnås innen overskuelig framtid og det er absolutt utfordrende med tanke på anvendelsen av skadefelling på generelt grunnlag siden vi er avhengig av at brunbjørnbestanden i fylket vokser betydelig dersom bestandsmålet skal nås. Det er registrert få bjørner i Nordland de siste årene, og uttak av bjørn er uheldig med tanke på framtidig oppnåelse av bestandsmålet for regionen. I tillegg til felling i Nordland, spiller økt avskyting på svensk side en avgjørende betydning for bestandsutviklingen.

Avgangen av voksen brunbjørn skjer i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Når det gjelder effekten av dette sammenholdt med andre påvirkninger, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen brunbjørnebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Brunbjørnebestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Det er ikke registrert sykdom på brunbjørn i Norge. Det er kjent at ungedødelighet hos brunbjørn er høy, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Det forekommer også sporadiske påkjørsler. Det foreligger altså få andre store trusselfaktorer for arten. Sist gang det ble felt bjørn i Nordland, var i Evenes kommune sommeren 2019. Det er imidlertid felt flere bjørn på skadefelling og lisensfelling i fjellområdene i Sverige, forholdsvis nær grensa til Nordland i Salten og på Helgeland de siste årene.

«Føre-varprinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

Den 24. juli ble det funnet tre søyer og et lam i Svenningdalen i Grane kommune og det ble søkt om skadefelling. Den 25. juli avsto Statsforvalteren søknaden på bakgrunn av et begrenset skadeomfang. Den 29. juli ble det funnet ytterligere ei søye og et lam påvist tapt til bjørn og en skade med ukjent dødsårsak og det ble fremmet søknad om skadefelling. Statsforvalteren avsto også denne søknaden den 1. august 2024 på bakgrunn av et begrenset skadeomfang. Den 24. august ble det funnet ytterligere ei søye lenger øst ved Kappfjellet som ble påvist tapt til bjørn. Kadaveret anses å være ferskt ifølge kadaverobduksjon.

Statsforvalterens vurdering

Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som prioritert beiteområde for sau, hvor det skal være lav terskel for å tillate skadefelling. Geografisk differensiering skal bidra til å ivareta hensynene til naturmangfoldloven § 12.

Forvaltningsplanen for rovvilt i region 7 – Nordland er hentet inn til KLD for behandling blant annet på grunn av den valgte arealdifferensieringen for brunbjørn, med et bjørneområde som ikke er sammenfallende med områder som biologisk sett ligger til rette for bjørn. Det er derfor svært liten sannsynlighet for at bestandsmålet vil kunne oppnås innenfor bjørneområdene. De prioriterte bjørneområdene har dermed ingen funksjonell betydning for å ivareta forvaltningsmålet for regionene, og det gir lite spillerom for differensiert forvaltning av bjørn. Dette skaper ikke nødvendig forutsigbarhet for beitebrukerne, øker konfliktnivået og gjør den praktiske forvaltningen av bjørn i Nordland svært utfordrende.

Videre viser vi til føringer fra Miljødirektoratet gjennom klagebehandling av skadefellingstillatelser på bjørn i beitesesongen 2022. Miljødirektoratet omgjorde dette året tre tillatelser fra Statsforvalteren med begrunnelse i at de ikke kunne se at skadeomfanget og skadeomfanget var vesentlig og tilstrekkelig for å iverksette skadefelling. Likeledes viser vi til KLD sin klagebehandling av rovviltnemndas vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i brev av 4. juli 2024. Der fremgår det blant annet at terskelen for uttak av hannbjørner skal være høyere enn det som normalt følger forvaltningspraksis, på bakgrunn av at forekomsten av bjørn per i dag er svært begrenset i regionen, og det bør derfor tas sterkere hensynet til vern av bjørn uansett kjønn, med mål om økt forekomst og oppnåelse av bestandsmålet på sikt.

Områdets betydning om beitemark

Det er i underkant av 2000 sau og lam på beite i området. Det er også tamreindrift i område. Statsforvalteren legger til grunn at området har stor betydning som beitemark.

Skadenes omfang og utvikling

I perioden mellom 24. juli og 29. juli 2024 er det funnet til sammen seks sau påvist tapt til bjørn. Den 24. august ble det funnet ytterligere ei søye påvist tapt til bjørn. Det er altså 25 dager mellom tapene den 29. juli og skaden funnet den 24. august i samme beiteområde.

Statsforvalteren vurderer at omfanget og fordelingen av de påviste bjørneskadene, slik situasjonen fremstår per nå, fortsatt ikke er tilstrekkelig for å iverksette skadefelling, jf. vilkåret om en akutt og pågående tapssituasjon i rovviltforskriften § 9.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Rammet beitebruker har denne beitesesongen ikke søkt om midler til tapsforebyggende tiltak mot rovviltskader. Tidligere rammet beitebruker har mottatt midler til utvidet tilsyn i kombinasjon med vokterhund.

Videre vurderer vi at det begynner å nærme seg tidspunkt for normal sankedato i Nordland, og at det mot slutten av beitesesongen er tilgjengelige virkemidler som kan være effektive for å redusere tapene på beitedyr forårsaket av bjørn. Beitebrukere har muligheten til å søke Statsforvalteren om midler til å iverksette akutt tidlig nedsanking.

Konklusjon

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en akutt og pågående skadesituasjon. Vi vurderer at det har vært en krevende situasjon for sauebøndene i det aktuelle beiteområde i Grane kommune denne beitesesongen. Med manglende mulighet for å utøve geografisk differensiert forvaltning av bjørn i Nordland og en høyere terskel for uttak av hannbjørner enn det som følger normal forvaltningspraksis, kan vi ikke se at omfanget og fordelingen av påviste bjørneskader i beiteområdet er tilstrekkelig for å kunne iverksette en skadefellingstillatelse.

Videre vurderer vi at det snart nærmer seg slutten på beitesesongen og dato for normal sankedato, og at potensialet for ytterligere tap dermed blir mer begrenset. Tap som oppstår mot slutten av beitesesongen kan avverges med å iverksette tidlig nedsanking som forebyggende tiltak. Statsforvalteren behandler i hovedsak søknader om akutt tidlig nedsanking i perioden etter 20. august, og det vil være mulig for berørte bønder å søke om slike tilskudd.

Saksopplysning

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse av adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord
Statens naturoppsyn

Saltdal kommune
Kirkegt. 23
8250 Rognan

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Avslag på søknad om skadefelling av bjørn - Saltdal kommune

Statsforvalteren viser til skriftlig søknad fra Saltdal kommune den 28. august om tillatelse til skadefelling av bjørn øst i Saltdal kommune.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b), jf. rovviltforskriften § 9, avslår Statsforvalteren søknad om skadefelling av bjørn i Saltdal kommune.

Grunnlag for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betinget skadefelling og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på husdyr, tamrein eller annen eiendom. Rovviltforskriften § 9 gir Statsforvalteren myndighet til å fatte vedtak om iverksetting av skadefelling innenfor kvote for betinget skadefelling fastsatt av rovviltnemnd, jf. rovviltforskriften § 8 eller Miljødirektoratet, jf. § 13.

I vurderingen av om det skal iverksettes felling, skal Statsforvalteren drøfte skjønnskriteriene i rovviltforskrifta § 9, andre ledd bokstav a til d:

- Området betydning som beitemark
- Skadenes omfang og utvikling
- Potensialet for framtidige skader
- Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset i tid, rom og antall dyr.

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland fastsatte i vedtak av 8. mai 2024 en kvote på én (1) betinga fellingstillatelse på bjørn i Nordland for perioden 1. juni 2024 til og med 15. februar 2024. Nemndas vedtak ble påklaget og Klima- og miljødepartementet opprettholdt nemndas vedtak, men satte tre vilkår for kvota for betinget skadefelling; 1) bjørnebinner med unge(r) og hennes unge(r) er unntatt

tillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at bjørnebinner felles, skal være iverksatt., 2) Statsforvalteren skal være restriktiv med å gi tillatelse til skadefelling innenfor prioriterte yngleområder for brunbjørn. Hvis slik tillatelse gis, skal det komme tydelig fram i vedtaksbrevet hvilke andre forebyggende tiltak som er vurdert. 3) Terskelen for uttak av hannbjørner skal være høyere enn det som normalt følger av forvaltningspraksis.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det skrevet følgende om skadefelling av brunbjørn:

2.5.1 *Skadefelling i svart sone er i utgangspunktet kun aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Det skal være lavere terskel for felling av hannbjørn enn binner.*

2.5.2 *Dersom det på våren oppdages bjørn i kalvingsland for reindrift innen svart sone, eller i randsonen til svart sone, skal det i samråd med reinbeitedistriktet iverksettes avbøtende tiltak.*

2.5.5 *Utenfor svart sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av bjørn som forventes å gjøre skade.*

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til bjørnebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1): «*Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.*»

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at det ved vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, blant annet ut fra hvilke grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i § 8 til § 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om bjørnens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. De siste opplysningene om bestandssituasjonen for brunbjørn fremgår i NINArapport 2454 «*DNA-basert overvåking av brunbjørn i Norge i 2023*».

Region 7 (Nordland) skal ha én årlig yngling av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd

gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet.

Antall ungekull som fødes hvert år estimeres med bruk av en modell som baserer seg på innsamlet DNA materiale fra hunnbjørner. Det nasjonale fastsatte bestandsmålet for brunbjørn ligger på 13 årlige kull. I 2023 ble det nasjonalt estimert 9,6 ynglinger, som vil si at vi befinner oss under det nasjonale fastsatte bestandsmålet. For region 7 – Nordland er dette bestandsmålet satt til én årlig yngling hvert år, og basert på innsamlet DNA fra bjørn estimerte Rovdata at det ikke var yngling i Nordland i 2023. Dette vil si at også regionen befinner seg under det fastsatte bestandsmålet.

I 2023 ble det i Nordland registrert én hannbjørn i Nordland basert på DNA-analyser av hår og ekskrementer. Totalt ble det samlet inn 27 DNA-prøver man antok stammet fra bjørn i kommunene Brønnøy, Hattfjelldal, Grane, Rana og Vefsn. Det var kun syv fungerende prøver og alle disse stammet fra samme hannbjørnen registrert i Hattfjelldal kommune.

Det er satt av to forvaltningsområder for bjørn i Nordland: område 1: indre deler av Nordland mellom Rana og Saltdal (mellom Kallvatnet i Rana kommune og Junkerdalen i Saltdal kommune) og område 2: Indre deler av Nordland mellom Sulis i Fauske kommune og Bjørnfjell i Narvik kommune.

Det er få tegn til at målene for Nordland vil kunne oppnås innen overskuelig framtid og det er absolutt utfordrende med tanke på anvendelsen av skadefelling på generelt grunnlag siden vi er avhengig av at brunbjørnbestanden i fylket vokser betydelig dersom bestandsmålet skal nås. Det er registrert få bjørner i Nordland de siste årene, og uttak av bjørn er uheldig med tanke på framtidig oppnåelse av bestandsmålet for regionen. I tillegg til felling i Nordland, spiller økt avskyting på svensk side en avgjørende betydning for bestandsutviklingen.

Avgangen av voksen brunbjørn skjer i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Når det gjelder effekten av dette sammenholdt med andre påvirkninger, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen brunbjørnebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Brunbjørnebestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Det er ikke registrert sykdom på brunbjørn i Norge. Det er kjent at ungedødelighet hos brunbjørn er høy, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Det forekommer også sporadiske påkjørsler. Det foreligger altså få andre store trusselfaktorer for arten. Sist gang det ble felt bjørn i Nordland, var i Evenes kommune sommeren 2019. Det er imidlertid felt flere bjørn på skadefelling og lisensfelling i fjellområdene i Sverige, forholdsvis nær grensa til Nordland i Salten og på Helgeland de siste årene.

«Føre-varprinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

Den 22. august ble det funnet ei søye ved Rundvatnet øst i Saltdal, som gjennom kadaverundersøkelse gjennomført av SNO ble påvist drept av bjørn. Fem dager senere, den 27. august, ble det funnet ytterligere ei søye påvist drept av bjørn noe lenger sør i kommunen. Det er i tillegg til disse to skadene registrert tre andre skader i samme område, i perioden 25. mai til og med 21. juli, hvorav ett lam er påvist tapt til kongeørn, ett lam er påvist tapt til «ikke rovvilt» og ett lam har ukjent og usikker dødsårsak.

Statsforvalterens vurdering

Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som prioritert beiteområde for sau, hvor det skal være lav terskel for å tillate skadefelling. Geografisk differensiering skal bidra til å ivareta hensynene til naturmangfoldloven § 12.

Forvaltningsplanen for rovvilt i region 7 – Nordland er hentet inn til KLD for behandling blant annet på grunn av den valgte arealdifferensieringen for brunbjørn, med et bjørneområde som ikke er sammenfallende med områder som biologisk sett ligger til rette for bjørn. Det er derfor svært liten sannsynlighet for at bestandsmålet vil kunne oppnås innenfor bjørneområdene. De prioriterte bjørneområdene har dermed ingen funksjonell betydning for å ivareta forvaltningsmålet for regionen, og det gir lite spillerom for differensiert forvaltning av bjørn. Dette skaper ikke nødvendig forutsigbarhet for beitebrukerne, det øker konfliktnivået og gjør den praktiske forvaltningen av bjørn i Nordland svært utfordrende.

Videre viser vi til føringer fra Miljødirektoratet gjennom klagebehandling av skadefellingstillatelser på bjørn i beitesesongen 2022. Miljødirektoratet omgjorde dette året tre tillatelser fra Statsforvalteren i Nordland, med begrunnelse i at de ikke kunne se at skadeomfanget var vesentlig og tilstrekkelig for å iverksette skadefelling. Likeledes viser vi til KLD sin klagebehandling av rovviltnemndas vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i brev av 4. juli 2024. Der fremgår det blant annet at terskelen for uttak av hannbjørner skal være høyere enn det som normalt følger forvaltningspraksis, på bakgrunn av at forekomsten av bjørn per i dag er svært begrenset i regionen, og det bør derfor tas sterkere hensynet til vern av bjørn uansett kjønn, med mål om økt forekomst og oppnåelse av bestandsmålet på sikt.

Områdets betydning som beitemark

Kommunen opplyser om at det er ca. 350 sau, samt storfe og rein fra Balvatn reinbeitedistrikt i skadeområdet. Statsforvalteren legger til grunn at området har stor betydning som beitemark.

Skadenes omfang og utvikling

I perioden mellom 22. og 27. august er det funnet to søyer som er påvist drept av bjørn. Kommunen opplyser i tillegg om at det mangler dyr i besetningene til de rammede beitebrukerne.

Statsforvalteren vurderer at omfanget og fordelingen av de to påviste bjørneskadene, slik situasjonen fremstår nå, ikke kan vurderes som en akutt og pågående skadesituasjon, jf. rovviltforskriften § 9.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Berørte beitebrukere har tidligere i år, gjennom beitelaget, mottatt midler til ulike tapsforebyggende tiltak, som for eksempel ekstraordinært tilsyn som kan iverksettes dersom det oppstår tap som kan skyldes fredet rovvilt.

Vi er nå i slutten av beitesesongen, og tidlig nedsanking er et aktuelt tiltak for å avverge og redusere tap av sau forårsaket av bjørn. Berørte beitebrukere har nå mulighet til å søke Statsforvalteren om midler til å iverksette tidlig nedsanking.

Konklusjon

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en akutt og pågående skadesituasjon. Vi vurderer at omfanget og fordelingen av de påviste skadene forårsaket av bjørn ikke kan vurderes som en akutt og pågående skadesituasjon, og vi finner derfor ikke grunnlag for å iverksette skadefelling av bjørn i

Saltdal. Videre vurderer vi at det foreligger et begrenset potensial for framtidige skader hos sau, da vi er i slutten av beitesesongen, og det vil være mer hensiktsmessig å avverge eventuelle framtidige skader med å iverksette tidlig nedsanking av sau.

Saksopplysning

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse av adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø / sfnopost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi:

Mattilsynet, region nord
Statens naturoppsyn

Einar Olaus Båfjellidal
Båfjellidalssvegen 102
8685 TROFORS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilskudd til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2024 - Einar Olaus Båfjellidal - Grane

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med deg den 29. august om situasjonen i ditt beiteområde og søknad om midler til tidlig nedsanking.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland innvilger delvis søknaden og gir med oppgitte vilkår tilsagn på inntil kr 60 040,- til kompensasjon for tidlig nedsanking av sau fra og med 29. august til og med 15. september 2024, jf. beregningene i dette brevet. Videre gis det tilsagn om inntil kr 5 340,- til sankehjelp for sau som blir sanket ned før 1. september 2024.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan.

Roviltnemnda i Nordland har satt av midler til tiltak i akutte situasjoner. Dette er midler som Statsforvalteren kan tildele til blant annet tidlig nedsanking av sau. Formålet er å forebygge videre tap til rovvilt akutte situasjoner.

Besetningen din beiter ved Kappskardet i Grane kommune og du er med Hattfjellidal sankerlag. Normal sankedato for din besetning er 16. september. Du ønsker å ta ned sauen tidligere på bakgrunn av tapssituasjonen som har vært i beiteområde i sommer, da besetningen din befinner seg mellom to områder der det har vært dokumentert tap av sau til bjørn i perioden 24. juli til og med 28. august.

Ifølge Rovbase er det per 29. august registrert 18 skader i beiteområdet ved Svenningdalen, Kappfjellet og Storfiplingdalen. Syv kadaver er påvist tapt til bjørn, ett kadaver har status «usikker» gaupe, ett kadaver har status «usikker» kongeørn, to kadaver er påvist tapt til «ikke rovvilt» og seks kadaver har ukjent og usikker dødsårsak. Det er imidlertid et kadaver der dødsårsaken ikke er fastslått enda. Av disse tilhører ett kadaver med ukjent og usikker dødsårsak din besetning.

I løpet av beitesesongen har Grane kommune tre ganger (25.07, 31.07 og 24.08) søkt om skadefellingstillatelse på bjørn på bakgrunn av de påviste tapene, hvor samtlige har blitt avslått på bakgrunn av at de påviste tapene ikke har vært tilstrekkelig nok til å iverksette felling. Videre har din besetning mottatt tilsagn om midler til utvida tilsyn med vokterhund.

Du har ingen påviste tap til fredet rovvilt ved vedtaksdato. Likevel befinner du deg mellom to besetninger som har opplevd tap av sau til bjørn, over en lenger tidsperiode. Med nåværende tapsomfang i beiteområdet, ønsker du å sanke tidligere for å forebygge eventuelt nye tap som kan oppstå seint i beitesesongen.

Tidlig nedsanking har vist seg å ha god tapsforebyggende effekt ovenfor flere av de store rovdyrartene dersom det oppstår tapssituasjoner seint i beitesesongen. I gjeldene forvaltningsplan for Nordland er det uttalt at tiltak primært er aktuelt ved tap til jerv eller bjørn. Tidlig nedsanking er et tiltak med direkte tapsreduserende effekt, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd bokstav a).

For tiltak hvor nasjonale standarder er utarbeidet, skal standarden følges om ikke annet er bestemt, jf. FKT-forskrifta § 5 første ledd. NIBIO har utarbeidet en standard for tidlig nedsanking av sau, siste versjon [nr. 14.05.07](#). Der står det om akutt tidlig nedsanking: *«Innvilgelse av tilskudd til akutt tidlig nedsanking vurderes av vedtaksmyndighet i hvert enkelt tilfelle. Momenter som vil være vesentlig i en slik vurdering er bl.a. påvist skadeomfang i området, det aktuelle områdets skadehistorikk, skadevoldende art(er), andre tiltak aktuelle for iverksetting osv. Ved tidlig nedsanking som akutt tiltak må hele besetningen sankes ned fra utmarksbeite i løpet av kortest mulig tidsrom»*

Få, om ikke noen akutte tapssituasjoner er like. Vi vurderer at det er vanskelig å karakterisere tapssituasjonen i beiteområdet ditt som akutt. Likevel har tapssituasjonen i de nærliggende beiteområdene denne sommeren vært utfordrende med gjentatte tap forårsaket av bjørn. Erfaringer fra tidligere år med tap av sau til bjørn eller jerv den siste delen av beitesesongen viser at det på slutten av beitesesongen kan oppstå betydelige tap. Med siste påviste bjørneskade den 24. august, vurderer vi at det kan være hensiktsmessig å sanke dyrene tidligere enn vanlig, da det fortsatt kan foreligge et potensial for framtidig tap.

Vi vurderer at det er riktig å delvis innvilge søknaden din om tidlig nedsanking for å forebyggende eventuelle tap til bjørn siste del av beitesesongen. Kompensasjon blir utbetalt for perioden fra søknaden ble fremmet, ikke tidligere.

Beregning av tilskudd ved tidlig nedsanking

Satsen for kompensasjon er på kr 12,- per dyr per dag, jf. FKT-forskriften § 10 om nasjonale satser.

Tilsagnet omfatter din besetning som beiter ved Kappskardet, Grane kommune.

Antall dager med kompensasjon, perioden fra 29. august til og med 15. september = 18 dager.

Antall dyr som maksimalt kan sankes er 278 sau og lam sluppet på utmarksbeite, minus kadaverfunn = 277 sau og lam.

Beregning for maksimal kompensasjon blir da:

$(277 \text{ dyr} \times 18 \text{ dager}) = 5004 \text{ dyr-dag}$

$5004 \text{ dyr-dag} \times \text{kr } 12,- = \text{kr } 60\,040,-$

Videre gis det tilskudd til sankehjelp på kr 20,- per sau og lam som er sanket ned før 1. september. Maksimalt 267 x kr 20,- = kr 5 340,-.

Vilkår

- Samtlige dyr i besetningen skal sankes ned fra beiteområde raskest mulig.
- Det skal føres nøyaktig oversikt over antall dyr sanket ned per dag og eventuelt dyr som sendes til slakt før 15. september. Bruk gjerne vedlagt skjema.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomi eller framdriftsmessig) endres, slik at hele eller deler av tiltaket ikke lar seg gjennomføre.
- Tilskuddsmottaker skal levere rapport i det elektroniske søknadssenteret **senest 1. november 2024**. Dersom rapporteringsfristen ikke blir overholdt, kan tilsagnet bortfalle.
  - Det skal framgå i sluttrapporten de praktiske erfaringene med tiltaket og eventuelt andre kommentarer til tiltaket.
- Det er et krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven bestemmelser, for at tilskuddet skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet blir utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sankeskjema og sluttrapport. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetens side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningene.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter underretning om vedtak. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405 8002 Bodø [/sfnopost@statsforvalteren.no](mailto:sfnopost@statsforvalteren.no).

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Sankeskjema

Kopi til:

HATTFJELLDAL SANKELAG
Grane kommune

Villmarksveien 1895
Rådhuset

8694 HATTFJELLDAL
8680 Trofors

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region nord
Statens naturoppsyn